

Stockholm Vaš odmor

Glavni je grad Švedske svakako jedan od najljepših europskih gradova zahvaljujući čudesnoj kombinaciji kopna i vode jezera Malaven i Baltičkoga mora. Cijelo područje ima 30.000 otoka različitih veličina. Sam se grad smjestio na 14 otoka koje prometno povezuju mnogi mostovi i brodići. Monumentalne se obalne zgrade, palače i parkovi mogu obići i vidjeti s različitih strana nudeći uvijek neki novi pogled i okruženje. Ne zovu ga uzalud Venecija sjevera.

Stockholm ima oko 800 tisuća stanovnika. Visok standard i velikodušnost Švedana privukla je mnogo useljenika iz cijelog svijeta pa i iz naših krajeva. Ipak svjetska je kriza zahvatila i Švedsku. Mnoge su tvrtke preselile svoju proizvodnju u obližnju Poljsku ili baltičke zemlje i, naravno, u Kinu, s daleko jeftinijom radnom snagom. Naći posao postaje umjetnost.

Švedska je bila poznata po visokom standardu i skupoći, ali danas nije ništa skuplja od ostatka zapadne Europe, osim po cijeni alkohola. Svakako ćete se iznenaditi cijenama odjeće u nekoliko golema robnih kuća i bezbrojnim H&M dućanima, koje u vrijeme rasprodaja padaju i do 80% pa budu jeftine čak i za naše turiste.

Norrmalm

Centar je Stockholma kopneni dio grada Norrmalm. Godine 1950. srušene su 300 godina stare zgrade i napravljena široka ulica s djelima velikim robnim kućama i trgovaćkim i kulturnim središtem. Ta

glavna arterija polazi od željezničke i autobusne postaje te ide ulicom Klarasbergs, gdje se nalazi i crkva Klara kyrka, do velikoga centralnoga Sergels trga, a zatim ulicom Hamngatan prolazi pokraj golemoga trga-parka Kungstrad-garden i završava na obali mora ispred Kraljevskoga dramskoga kazališta na trgu Nybroplan. Ta je zgrada izgrađena 1908. u art nouveau stilu, dok je kazalište osnovano 1788.

Na trgu Sergels nalazi se veliki kružni tok i fontana s 37,5 metara visokim i 130 tona teškim staklenim obeliskom izrađenim od 80 tisuća staklenih prizmi. Veliki je plato s crno-bijelim trokutima okupljalište mlađih i tijekom dana, a posebno u večernjim satima. Iznad njega je golema staklena zgrada kulturnoga doma Kulturhuset, s mnoštom restorana, Gradskim kazalištem, izložbenim postavkama i čitaonicom s časopisima iz cijelog svijeta. Trg presijeca najpoznatija trgovачka i pješačka ulica Drottninggatan, koja se nastavlja na drugu pješačku ulicu na otoku Gamla stan, koji je najstariji dio Stockholma.

Kungstrad-garden jest trg s velikim dvoredima, fontanama, mnoštvom restorana te crkvom Jakobs kyrka. Tu se održavaju koncerti na otvorenome, a zimi je veliko klizalište. Na njem je i središnji turistički informativni centar Stockholm visitor boards, gdje se može uzeti Stockholm Card koja omogućava besplatnu vožnju gradskim prijevozom kopnom i morem, hop on i hop off bus i brodske ture, razgled biciklom i besplatne ulaske u preko 80 muzeja te vodič i mapu Stockholma. Više o tome na www.stockholmtown.com.

Drugi kraj Kungstrad-gardena zavšava na obali mora na trgu Karla XII., pokraj golemoga zdanja Grand hotela. Odатle polaze mnogi turistički brodići i autobusi. S druge je strane jedna od najljepših gradskih zgrada, Kraljevska opera stara 237 godina, čije pročelje gleda na mali trg Gustava Adolfa. s veoma zanimljivim ostalim zgradama. Taj dio od već nekoliko nabrojenih trgova i ulica uz obalu ima najljepši pogled na Parlament i Kraljevsku palaču na otoku Gamla Stan, koja se nalazi s druge strane kanala.

Gamla Stan

Najstariji se dio Štoholma nalazi na otoku Gamla Stan. Između njega i kopna je manji otočić na kome je velika zgrada Parlamenta i Švedske narodne banke, koji se može posjetiti kroz vođene ture svakih pola sata. Zanimljivo je da kroz zgradu Parlamenta prolazi kratka ulica Riksgatan, koja je nastavak pješačke zone Drottninggatan, a koja se dalje nastavlja u trgovačku ulicu Västerlanggatan. Ona završava na velikome trgu Kornhamnstorg. S njega se prelazi na susjedni otok Södermalm. I okolne su uske uličice prepune kafića, restorana, trgovina i, naravno, turista.

Najveća je turistička zanimljivost svakako Kraljevska palača. Izgrađena je na mjestu stare palače koja je izgorjela 1697. Sa svojih se 608 soba nalazi među najvećim europskim palačama. Unutrašnjost je različitih stilova jer su ju ukrašavali mnogi europski majstori. To je službena rezidencija švedskih monarha. Može se posjetiti kroz vođene ture gdje se razgledaju Apartmani za gozbe, Apartmani vitezova, Državnička dvorana, Kraljevska riznica, Muzej antikviteta Gustava III. i Kraljevska kapelica. Tu je i nekoliko muzeja, a spektakl je izmjena straže u jednom unutarnjem dvorištu oko podneva.

Oko palače je nekoliko trgova. Najveći je Slottsbacken gdje je na gornjem kraju katedrala Storkyrkan koja je otvorena 1306. pa ponovo izgrađena u 17. stoljeću kako bi se uklopila u barokno okruženje. U njoj je poznata statua St. George i zmaja. Ispred nje je Obelisk iz 1797., a na obali spomenik Gustavu III, najpoznatijemu vladaru dinastije. Izradio ga je Tobias Sergel, po kome je i nazvan središnji trg Stockholma.

Svega nekoliko koraka dalje je Stor torget, najromantičniji trg Gamla Stana, u koji se slijevaju uske uličice. Uokviruju ga visoke uske zgrade živopisnih boja, zgrada Švedske akademije i Nobelov muzej koji se nalazi u prizemlju. Prepuni restorani i kafići, klupe, cvijeće, stara fontana i turisti stvaraju pozitivnu gužvu. Povijest ga pamti po mučkome ubojstvu 92 plemića 1520., kojima je ponuđena amnestija.

Najstariji je dio Gamla Stana, a time i Stockholma, susjedni poluotok Riddarhol-

men. Zgrade su građene u razdoblju velike moći Švedske krune u XVII. stoljeću. Taj je dio spojen mostom koji prelazi preko gradske autoceste i izbija na golem trg. Dobio je ime po Birger Jarlu, osnivaču Stockholma. Tu je njegova statua, a grad se spominje prvi put u spisima 1252. Na trgu je Riddarholmskyrkan, najstarija crkva Stockholma građena između 1280. i 1310. u kojoj su grobovi gotovo svih švedskih vladara. A tu je i palača u kojoj je sada sud. Palača Wrangelska je 56 godina bila dom kraljevskoj obitelji, nakon što je 1697. izgorjela tadašnja Kraljevska palača. Ona je ujedno i najstarije zdanje uz Birger Jarl torn, obrambenu kulu Gustava Vase.

Södermalm

Južno od Gamla Stana je najveći otok Stockholma Södermalm. Naseljen je u doba inustrijske revolucije, kada je Gamla Stan postao premali da primi sve one koji su se slili u grad u potrazi za poslom. I danas tu živi srednji sloj. Cijene su u restoranima i trgovinama niže nego u centru. Najzanimljiviji je baš dio koji se spaja s Gamla Stanom. To je Slussen s velikim dizalom vidikovcem.

Kungsholmen

To je veliki otok koji je smješten zapadno od centra. Na njem je zgrada gradske vjećnice (Stadshuset) koju Švedani smatraju najljepšom zgradom u zemlji. Izgradnja je počela 1911. u Art Nouveau stilu po dizajnu Ragnara Östberga, koji je često mijenjao planove tijekom gradnje. Utrošeno je 8 milijuna opeka. U velikoj se Plavoj dvorani, koja je zapravo crvena, održava 10. prosinca prijam u povodu dodjele Nobelove nagrade. Na svečanome banketu bude 1300 uzvanika i svatko ima samo 60 cm prostora za stolom. Arhitekt je želio naglasiti plavom bojom povezanost grada i mora, ali je na kraju ostavio zidove od cigle iznutra kao i izvana. U toj su dvorani i najveće orgulje Sjeverne Europe.

Ples se održava u Zlatnoj dvorani, sa zidovima ukrašenim zlatnim i staklenim mosaicima. Umjetnik je utrošio 18.6 milijuna komadića raznobojnoga stakla i 11 kg zlata. Na jednome je zidu prikazana povijest Švedske, a na drugome Stockholm kao centar svijeta.

Central station

Nordiska muzej

Šetnja gradom

City terminal bus

U Ovalnoj se sobi s prekrasnim tapi serijama mogu vječati svi Švedani, ali i stranci. Birate kratko ili dugo vjenčanje. Dugo traje 3 minute, a kratko 30 sekundi. Nije ni čudo kada pravi Švedani i Švedanke promijene za života po nekoliko muževa ili žena ili i jedno i drugo. Nije vic da dijete u školi kaže svojem prijatelju da mu je otac njegov bivši tata i da je bolji od njegova trećega tate, koji je sada otac njihove razredne kolegice.

Zanimljiva je i vijećnica, čiji drveni svod izgleda kao dno vikingog broda. Umjetnik je želio pokazati svijetu kako su nekada zimi Vikingi izvlačili brodove na kopno, prevrtali ih i tako dobivali siguran krov i zaštitu od snijega i vjetra. Zgrada ima 106 metara visoki toranj odakle je najljepši pogled na grad. Penje se pješice, kroz zavojite stepenice i tunele, a silazi od pola dizalom. Zanimljiva kombinacija. Toranj je prvotno trebao biti visok 100 metara, ali kada je arhitekt saznao da je onaj u Kopenhagenu visok 105 m, odmah je promijenio plan.

Djurgarden

To je zeleni otok i park, prvenstveno namijenjen uživanju u prirodi. Tu se dolazi sunčati, igrati na travi i uživati u prekrasnom danu. Nije to jedini park. Mnogo ih je još po gradu. Švedani kažu da nema lošega vremena, samo čovjek mora biti pripremljen za kišu ili snijeg. Izlet u park dječjega vrtića nikada ne će biti odgođen zbog kiše. Djeca će samo obuti gumene čizmice i odjenući kabanice.

Na otoku vozi i jedini gradski tramvaj. Može se doći i kružnim brodićima i autobusima. Avenija je Strandvagen, kojom se dolazi s kopna, poznata po svojim palačama. To je skupi dio grada s veleposlanstvima i bogatim slojem. Tu se nalazi i Nacionalni muzej Švedske s poznatim blagom Vikinga i Zlatnom sobom. Već je sami most Djuragardsbron iz 1897., s kipovima starih bogova i ogradom od kovanoga željeza, velika zanimljivost.

Na otoku su i najzanimljiviji muzeji Stockholma. Nalaze se u blizini. Podimo redom.

Dok prilazite otoku (s bilo koje strane) impozantna zgrada koja dominira je Nordiska museet. Arthur Hazelius je 1872. došao

na ideju skupljati predmete iz Švedskoga života kako bi ih sačuvali od zaborava. Kako je zbirka rasla, 1907. je otvoren novi muzej. Kada smo ga posjetili, bila je čak i izložba plastičnih predmeta od 1950-te na ovom.

Junibacken je muzej namijenjen manjoj djeci i svima nama koji se sjećamo pustolovina Pipi Duge Čarape. Uživat ćete krećući se kroz scene iz TV serije i u predstavi koja se izvodi. Ali nije to samo priča o Pipi. Tu su i drugi junaci iz švedskih bajki. Posebno je zanimljiva vožnja nazovimo to malim vlakićem kroz neke bajke. Djeca i odrasli smiju dirati sve, ulaziti u kućice i igrati se. A tek suvenirnica! Inače su muzeji u Skandinaviji i njihove trgovine suvenirima jedinstveni. Uz određeni ćete muzej naći suvenir samo vezane uz taj muzej.

Vasamuseet je najposjećeniji muzej u Švedskoj. Sama zgrada iz daljine podsjeća na brod sa svojim jarbolima. Unutra je drveni ratni brod Vasa, potonuo izvan stokholmske luke na prvome putovanju 1628. Brod je sagrađen po naredbi velikoga kralja Vasa, Gustavusa Adolphusa i bio je najmoćniji ratni brod toga doba. Potonuo je zahvaljujući kraljevoj naredbi da se doda još jedan red topova. Pažljivo očuvan, taj brod sada počiva u glavnoj dvorani muzeja. Izložci prikazuju i život na brodu te se prikazuju snimka akcije spašavanja broda.

Skansen je muzej na otvorenome i zoološki park koji je osnovan 1891. s ciljem očuvanja Švedske ruralne kulture. U njem se nalazi oko 160 povijesnih drvenih farmi i kuća iz cijele zemlje. Na farmama obitavaju životinje o kojima se brinu farmeri odjeveni u skladu s vremenom. Mali gradići sa svojim starim zanatima, trgovinama i pekarama, gdje svakako morate kupiti tradicionalne kolače, sačuvali su na zanimljiv način povijesne trenutke. O okviru je parka i zoološki vrt i akvarij sa životinjama sjevera, ali također u posebnim paviljonima i drugim egzotičnim životinjama. Park je golem i bez nekoliko sati ne može se obići. Za zabavu su predviđena dječja igrališta, vrtuljci i dječji cirkus. Tu je cijelodnevna zabava za cijelu obitelj.

Skeppsholmen

To je otok između Gamla Stana i Djura-

WOW!

8 DNEVNO KRSTARENJE
JADRAN
VOYAGER OF THE SEAS®
IZ VENECIJE 04.06.2011

CIJENA VEĆ OD
532 HRK NA DAN

8 DNEVNO KRSTARENJE
BALTIK
VISION OF THE SEAS®
IZ KOBENHAVNA 22.05.2011

CIJENA VEĆ OD
585 HRK NA DAN

8 DNEVNO KRSTARENJE
ISTOČNI MEDITERAN
NAVIGATOR OF THE SEAS®
IZ RIMA 22.05.2011

CIJENA VEĆ OD
623 HRK NA DAN

Cruise & Ferry Center Hrvatska
Digitronska 33, HR - 52460 Buje
T: +385 52 722080
F: +385 52 722082

www.royalcaribbean-adria.com
info@cruise-ferry-center.com
www.krstarenja.hr

gardena. Oko njega obilaze kružne ture brodića pa se može elegantno posjetiti ili čak pješice preko mosta od Nacionalnoga muzeja. Na njem su svjetski poznati Muzej Moderne umjetnosti, Muzej Istočnih kulturnih i Muzej Arhitekture.

Zabava

Hrana je u Stokholmu europska i bezbroj je restorana s veoma prihvatljivim cijenama, posebno u vrijeme ručka. Iznenadili smo se da pileći file na žaru s krumpirom stoji tada svega 35 kn, a biftek 70 kn. Hamburger kao i kod nas 7,5 kn. Cijene su bezalkoholnih pića slične našima ili za nijansu skuplje, ali je pivo uglavnom 50 kn, premda ima restorana i kafića gdje stoji svega 22 - 30 kn. Ako baš ne volite ribu sjevernih mora, kušajte nacionalni specijalitet köttbullar, mesne okruglice koje serviraju čak uz doručak u boljim hotelima.

Mnogo je noćnih klubova i zabava se tamo podrazumijeva. Dva se mjeseta ipak moraju posjetiti.

U okviru izvrsnoga Nordic Sea hotela, gdje smo bili odsjeli, nalazi se u svijetu dobro poznati Absolute Ice bar. To je prvi svjetski stalni ice bar, gdje je temperatura -5

° C tijekom cijele godine. Cijeli interijer (zidovi, šank,stolice, stol pa čak i čaše) izrađen je od 100%-tnoga čistoga leda iz rijeke Torne u švedskome dijelu Laponije. Na ulazu vas odjenu u odjeću koja podsjeća na eskimsku. Unutra dobijete koktel po izboru, slušate glazbu, plešete i pijuckate. Plavičasta svjetlost i različite skulpture daju poseban ugođaj. Nakon 45 minuta ipak poželite izaći. Više o tome pogledajte na www.nordicseahotel.se .

Drugo je kulturno mjesto Wallmans Salonger dinnershow s nekoliko različitih show programa u dvorani gdje se istodobno poslužuje i večera. Nekoliko se različitih glazbenih predstava može vidjeti na nekoliko pozornica u gradu, a sve su uglavnom izbori najvećih svjetskih hitova s

posebnim dijelom odvojenim za hitove popularne skupine Abba. Više pogledajte na www.wallmans.com

Tekst i snimke: Boris Pletikosa

Put za Riddar holmen i Parlament

